

Begin april kwam Lucas de laatste keer thuis uit het ziekenhuis. We hadden ons 2-persoonsmatras naar beneden gehaald, in de huiskamer, zodat Lucas niet meer de trap op hoefde. Toen ik een paar weken geleden met Lucas op dat matras zat, keken we tevreden rond. We realiseerden ons hoe we in dit huis begonnen waren: een matras op de grond in de achterkamer, daarop zaten wij, daaromheen het huis en daaromheen de rest van de wereld. We vonden dat we heel wat bereikt hadden: we lagen nu niet met ons hoofd naar de achterdeur. We waren een hele kwartslag gedraaid. We waren verkeerd. Snapte ik eindelijk wat verkering is.

Want toen hij me vroeg of ik verkering met hem wilde, had ik geen idee. Ik was al een jaar m'n verliefdheid op hem aan het managen: elke keer als ik hem zag vlamde het wereldomvattend op, maar ik was voor hem één van de vele. Maar tot m'n eigen verbazing dus, zei ik: "Nah... kweet niet hoor...". Waardoor we dan maar gewoon afspraken om af te spreken elkaar te zien. Wat vaker.

Zo kon het beginnen, het verkeren. Het verkeren van Joke en Lucas. Het volgende gegeven deed zich voor. Wonen. Hoe doe je dat. In een woongroep, dachten we. Helemaal verkeerd. Met Johanna en Frans, mensen die ook woonruimte zochten. We bekeken een paar woningen, vonden het allemaal niet geschikt en ergens in dat zoeken haakten Johanna en Frans af en waren we een woongroepje met z'n tweeën. Het duurde even, maar we gingen begrijpen dat andere mensen dat "samenwonen" noemden.

Na een jaar samenwonen vond Lucas het huis op Geweerstraat 4 en vonden we dus deze stevige plek voor ons matras. Geweerstraat 4 heeft het geweten, dat wij er kwamen wonen. We hebben elke centimeter onder handen genomen: nieuwe elektra, nieuw riool, stucen, WC verplaatsen, douche maken, nieuwe keuken, nieuwe vloer. Lucas durfde het hele huis tot in z'n elementen te ontleden en ik leerde gereedschappen te gebruiken. We deden alles regelmatig verkeerd, zodat we wisten: de volgende douche die we gaan bouwen....

Kinderen krijgen! Begrepen we ook niets van, hoe mensen daartoe kwamen. We hadden wel in elkaars ogen gekeken en geweten dat, als we kinderen wilden, dat we dan de goeie persoon hadden. En we hadden wel een visioen, van een dochttertje. We wisten zelfs haar naam. Maar kun je kinderen willen? Hadden we ruimte? We konden niet besluiten. Maar we konden het wel "laten gebeuren". Dachten we. We wachtten. En wachtten. Tot ik merkte dat ik steeds verdrietiger werd als ik niet zwanger bleek te zijn.

We lieten onderzoeken, of er iets verkeerd was, en juist toen ze iets hadden gevonden dat verkeerd zou kunnen zijn en ik toch niet zó graag kinderen wilde dat ik dat wilde laten behandelen, bleek ik zwanger. En na nóg meer onderzoek, of er ècht niets verkeerd was, bleek het kinderen willen van Joke en Lucas zó groot te zijn geworden dat het er meteen 2 waren. Een Boris en een Gwan. Geen meisje, geen Solei. Een Boris en een Gwan. Wie had dat durven willen.

En toch duurde het nog een jaar of 10 voordat we het meest verkeerde dat we kenden, of misschien moet ik zeggen: het meest verkeerde dat IK kende durfden: trouwen. Daar had ik letterlijk nachtmerries van. Van getrouwd zijn. Maar we durfden het, nadat we zo maar een eind gingen lopen, waarbij er één regel was: we zouden ons laten leiden door wat we

wilden. En we wilden alles en iedereen gebruiken om te weten wat we wilden, als we het zelf niet konden verzinnen. Had ik altijd gedacht dat mensen trouwden omdat ze van elkaar hielden, WIJ bleken dus pas te kunnen trouwen toen we onze wil achterna durfden. En durfden geloven dat de ander ons willen kon wakker maken en perfectioneren.

Dus we trouwden volgens Joke en Lucas. Waarbij ik m'n best deed om een vrouw te zijn en zo mooi mogelijk m'n mond te houden en Lucas mij uitnodigde om de weg van de perfectie met hem te bewandelen. Ik ging zijn naam gebruiken, iets wat ook helemaal verkeerd aanvoelde, omdat ik zó van mijn eigen naam hield. Maar een ambtenaar van de burgerlijke stand had mij uitgelegd dat ik altijd Joke Portegies zou blijven heten, maar dat ik de naam van mijn man mocht gaan gebruiken. Dát maakte me nieuwsgierig. Dus ik ging wonen in Joke Brandhorst-Portegies.

Dubbele naam en na 2 jaar zelfs een dubbel huis. Nooit gedacht dat te kunnen willen. Ruimte voor de jongens, ruimte voor bedrijven: mijn Ontdekking en Lucas z'n Verbinding. Ruimte om meer te willen. Alles te willen. Te willen begrijpen wat het "alles willen" van Joke en Lucas inhoudt, wat het betekent om perfect te zijn.

En zo kwam het dat we op een goeie dag weer gingen lopen, met als enige regel dat we de wegen die we wilden wel weer zouden herkennen. We hadden het moeilijk, in die tijd, met verschillende dingen. Met geld bijvoorbeeld, en met dingen die beter zouden gaan als "de ànder nou eens gewoon zou zien dat..."

De wegen die we wilden hadden ons helemaal naar Zandvoort gebracht en op de terugweg werd duidelijk dat ik niet kon zien wat Lucas zag en Lucas niet kon zien wat ik zag. Ruzie stormde in ons hart. Ik moest me afvragen of ik de perfectie nu verkeerd had begrepen. Als dit perfectie was, dan kon ik het niet meer verkopen. Ik kon alleen m'n mond houden en het hamerde lelijk in m'n hoofd: "Ik wil scheiden. Hier kan ik m'n naam niet meer onder zetten!"

Maar ik ben Lucas z'n vrouw en hij had MIJ uitgenodigd op de weg van de perfectie en was er van overtuigd dat ik het goed begrepen had. Lucas was perfect en ik was perfect en zelfs wat ik dacht was perfect: "Ik wil scheiden. Hier kan ik m'n naam niet meer onder zetten." Ik vermoedde dat ik gewoon het scheiden weer verkeerd begrepen had en dat er meer te willen was.

Dus ik verkeerde het en ik verkeerde het en een paar dagen later wist ik het. Ik wilde niet van Lucas scheiden, ik wilde m'n naam scheiden. Ik wilde m'n eigen naam weer terug.

Het stormde die dag. Lucas zat boven, achter z'n computer. Ik moest het hem vertellen en het voelde toch een beetje als scheiden. "Lucas, ik wil m'n eigen naam weer terug. Ik wil weer Joke Portegies heten." Lucas was stil, proevend op wat hij gehoord had. Hij hoorde mij. Hij hoorde de wind. Hij zei: "Ik ga zo even naar buiten, de wind voelen..."

Toen ik heel klein was, werd ik op een goeie dag wakker en hoorde buiten de wind. Stórm! En voor het eerst wilde ik iets: ik wilde naar buiten, de wind voelen. Ik was klein, we woonden nog in "het oude huis" dus ik was ongeveer 7. Ik had nog nooit zoiets in m'n binnenste voelen ontstaan, maar dit willen was zo sterk dat ik langs de dagelijkse routines sloop en naar buiten ging. Ons huis stond ver buiten het dorp en ik gebruikte die lange weg

om tegen de wind in te leunen hoe ver ik kon gaan voordat zou vallen. Ik liet de wind aan m'n haren trekken en aan m'n kleren rukken, ik liet de wind m'n huid strelen. En toen ik helemaal verzadigd was van het rondrollen met de wind, ging ik weer naar huis, naar de dagelijkse routine van ontbijt en school, leren begrijpen wat de mensen bedoelen. Lucas kende dit verhaal niet en ik zelf was het bijna vergeten. Nu wist ik dat Lucas me beter had gezien dan ik zelf: wat het betekende om Joke Portegies te zijn

En nu vermoed ik, nu vermoed ik dat ik de dood ook helemaal verkeerd begrepen heb. We hebben de hele reis van z'n ziek zijn zo volgens Joke en Lucas, volgens Lucas en Joke gedaan en sinds Lucas dood is voelt het eigenlijk hetzelfde als toen we gingen trouwen: ik hoef maar iets te willen en er schaart zich een groep mensen achter mij en mijn gezin die het mogelijk maken. Er is een vrijheid in ontmoeten, waar ik ontzettend blij van word.

Een paar dagen vóór z'n dood bedacht ik dat ik het zou missen om "Joke en Lucas" te zijn. En dat het niet zijn familienaam is, die ik wil blijven gebruiken, maar onze naam: Joke en Lucas. Zodat als jullie mij uitnodigen, Lucas altijd mee zal zijn.

En omdat dit hele gebeuren zo op trouwen lijkt, moet ik iets doen wat ik ook op m'n trouwdag deed: dansen voor Lucas. En wie zich geroepen voelt om mee te doen is welkom.